

1

Jedenáct dobrých důvodů, proč využívat obrázky v jazykové výuce

1. ÚKOL: Proč bychom měli obrázky používat?

Na rozebrání začneme hned prvním úkolem. Obrázky mohou v jazykové výuce plnit nejrůznější funkce. Zkuste se teď sami zamyslet a dát dohromady alespoň 3 důvody, proč bychom měli obrazový materiál během lekcí používat a co užitečného do hodin přináší:

1. důvod: _____
2. důvod: _____
3. důvod: _____

Napadá vás ještě něco?

4. důvod: _____
5. důvod: _____

Pokud máte hotovo, podívejte se na můj seznam 11 důvodů, který jsem na základě svých zkušeností sestavila. Je tam některý z těch vašich? Pokud jste našli důvod, který v mém seznamu chybí, určitě mi napište!

1. Minimalizují zprostředkující jazyk

Zprostředkující jazyk je jazyk, který učitel využívá při výuce **jazyka cílového**. Jazyk zprostředkující bývá mateřským jazykem studentů, v našem případě je to nejčastěji čeština. Jazykem cílovým je „cizí jazyk“, tedy například angličtina, němčina, španělština apod. Učitel využívá zprostředkujícího jazyka pro vysvětlování gramatiky nebo pro překlady. Jazyk cílový by měl samozřejmě ve výuce převládat, některé teorie výuky jazyků dokonce používání zprostředkujícího jazyka úplně zakazují.

Zkusili jste si někdy vést výuku jen v cílovém jazyce? Ani slovo česky? Jde to, ale je to samozřejmě mnohem náročnější jak pro studenty, tak pro učitele.

A právě obrázky mohou zprostředkující jazyk do určité míry nahradit. Zvláště při prezentaci a procvičování slovní zásoby nám vizuální podněty bohatě postačí a studenti nemusí stále „přepínat mozek“ mezi oběma jazyky.

Někdy se můžete také dostat do situace, kdy budete mít ve skupině studenty s odlišným mateřským jazykem, tedy například studenty různých národností. V tomto případě nebude možné jazyk zprostředkující využít vůbec. Pak teprve poznáte skutečnou moc obrázků.

2. Upoutají pozornost

Pokud dáte dítěti úkol, aby si vybralo nějakou knížku, řídí se podle toho, zda jsou v ní obrázky. A znám i několik dospělých, kteří jsou na tom úplně stejně. Proč asi? Obrázky se nám na první pohled mohou líbit nebo nelíbit, v každém ohledu zapůsobí na naše emoce. Dopředu nám sdělí, o čem text bude a jestli pro nás bude zajímavý. Když nás obrázek zaujme, máme do čtení větší chuť. Stejně tak mohou nadchnout i obrázky prezentované učitelem. Jen je těžší vybrat ty správné – zajímavé, poutavé a nabitě emocemi. Ale jde to. Pokud se vám to povede, snadno přilákáte zvědavé pohledy studentů.

3. Dokážou zpestřit výuku

Jazyková výuka je většinou založena na práci s texty. Čteme texty, píšeme texty, opravujeme texty, překládáme texty. Každá jiná aktivita přináší zpestření. Zpestření výuky s sebou přináší větší zájem, pozornost a zvýšení motivace. Navíc práce s obrázky nabízí nepřeberné množství aktivit a her, které skutečně dokážou „narušit“ zaběhlé stereotypy.

4. Probouzejí emoce

Obrázky v nás dokážou na první pohled vzbudit emoce – pobavení, veselost, smutek, překvapení, znechucení, strach. Základem úspěchu při výuce je vhodný výběr obrazového materiálu. Pokud najdeme ty nejzajímavější, nejužitečnější a takové, které zaručeně vyvolají pozitivní emoce, máme vyhráno. Přinesli jste někdy do výuky kreslené vtipy, komiksy nebo fotografie z oblíbených filmů? Myslím, že není potřeba dlouze vysvětlovat, že zapojení kladných emocí do výuky vede k lepšímu a rychlejšímu osvojení probírané látky. Mnohem opatrnější musíme být při zapojování těch negativních. Zatímco někdy mohou šokující nebo odpudivé obrázky vést k vášnivě diskuzi (co víc si přát, že?), jindy nebudou mít studenti chuť se k tématu vůbec vyjadřovat.